

AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolag

Granskning av interna kontroller kopplade till risken för
oegentligheter samt bolagets visseblåsarfunktion
28 november 2022

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning.....	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Syfte och revisionsfrågor	3
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod och genomförande	3
2.5	Avgränsning	3
3.	Arbetet med skydd mot oegentligheter	4
3.1	Kontrollmiljö	4
3.1.1	Organisation och ansvarsfördelning	4
3.1.2	Styrande dokument	4
3.1.3	Övergripande system.....	4
3.1.4	Kultur	5
3.1.5	Vår bedömning av kontrollmiljön.....	5
3.2	Riskbedömningar	6
3.2.2	Vår bedömning arbetet med riskbedömningar	7
3.3	Kontrollaktiviteter	7
3.3.2	Förebyggande kontroller	7
3.3.3	Bisysslor	7
3.3.4	Upptäckande aktiviteter	8
3.3.5	Utredande aktiviteter	8
3.3.6	Vår bedömning av kontrollaktiviteter.....	8
3.4	Information och kommunikation	9
3.4.2	Informationsdelning och utbildning	9
3.4.3	Vår bedömning av informationsdelning och kommunikation	10
3.5	Utvärdering och uppföljning	10
3.5.2	Utvärdering och uppföljning av processer	10
3.5.3	Uppföljning av tillsyn och övervakande aktiviteter	11
3.5.4	Åtterrapportering.....	11
3.5.5	Vår bedömning av utvärdering och uppföljning.....	11
3.6	Visselblåsarfunktion	11
3.6.2	Vår bedömning visseblåsarfunktion.....	12
4.	Samlad bedömning	13
4.1	Bedömning utifrån revisionsfrågorna	13
4.2	Slutsatser och rekommendationer	14
	Bilaga 1. Bakgrund	16
	Bilaga 2. Revisionskriterier	17
	Bilaga 3. Källförteckning	19
	Bilaga 4. Beskrivning av förebyggande kontroller	20

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av lekmannarevisorerna i AB Eidar, Trollhättans bostadsbolag genomfört en granskning av oegentligheter samt visselblåsarfunktionen. Syftet med granskningen har varit att bedöma om bolaget säkerställt en god intern kontroll för att motverka, upptäcka och förhindra ekonomiska oegentligheter i verksamheten.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att bolaget har viss förbättringspotential avseende intern kontroll kopplat till att förebygga, upptäcka och utreda potentiella oegentligheter. I vår mening finns utvecklingsområden inom arbetet med riskanalyser, kontrollsystemen, information och kommunikation, uppföljning och utvärdering. En naturlig början på ett sådant arbete är att uttala hur bolaget ska förhålla sig till dessa frågor och vad presidiet vill att verksamheten ska göra för att motverka oegentligheter.

Vi bedömer visselblåsarfunktionen som ändamålsenlig och att den uppfyller de krav som ställs i Visselblåsarlagen. Det har ännu inte inkommit några visselblåsningar, varvid det är viktigt att bolaget, om detta fortsätter, ser över om tillräcklig information om kanalen spridits i informationen.

Utifrån granskningen lämnar vi följande rekommendationer till styrelse och VD i AB Eidar:

- ▶ Beskriv riskerna kopplade till oegentligheter mer utförligt för att täcka konkreta risker och underlätta uppföljningen av hantering av risken, samt inkludera risker på verksamhetsnivå för att säkerställa att skydd mot oegentligheter finns på samtliga nivåer inom organisationen.
- ▶ Öka samverkan mellan verksamhetsnivå och övergripande nivå i riskbedömningsarbetet för att inkludera operativa risker med relaterade kontroller.
- ▶ Säkerställ att det samlade arbetet mot oegentligheter sker riskbaserat och tydligt kan härledas till tillämpliga kontroller.
- ▶ Implementera den kontroll som utvecklats kopplat till köpoäng i systemet för bostadskön.
- ▶ Se över sitt arbetssätt avseende skydd mot oegentligheter för att samverka internt och externt och tillse ändamålsenliga erfarenhetsutbyten och metodutveckling.
- ▶ Tydligt dokumentera uppföljning av riskbedömningar och implementerade åtgärder.
- ▶ Se över om bolaget tillhandahållit sina medarbetare tillräcklig information om visselblåsarfunktionen, i det fall det ännu inte kommit in några visselblåsarrapporter mot slutet av år 2022.
- ▶ Färdigställ bolagspolicy relaterat till visselblåsarlagen.

2. Inledning

2.1 Bakgrund

Lekmannarevisorerna har utifrån sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt det som väsentligt att genomföra en fördjupad granskning avseende kommunens interna kontroller för att motverka oegentligheter samt hur införandet av kommunens visseblåsarfunktion fortskrider. Granskningens bakgrund framgår av bilaga 1.

2.2 Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolag ("AB Eidar" eller "bolaget") har säkerställt en god intern kontroll för att motverka, upptäcka och förhindra ekonomiska oegentligheter i verksamheten.

I granskningen besvaras följande revisionsfrågor:

- ▶ Har styrelsen för bolaget säkerställt en god kontrollmiljö avseende risken för oegentligheter?
- ▶ Genomförs adekvata riskbedömningar för att minska riskerna för oegentligheter i bolaget?
- ▶ Säkerställer styrelsen i bolaget att kontrollsystemen är effektiva för att förhindra och upptäcka oegentligheter?
- ▶ Sker samverkan och sprids information till berörda medarbetare i organisationen?
- ▶ Finns det adekvat utbildning för bolagets anställda för att hjälpa dem i sitt arbete för att motverka oegentligheter?
- ▶ Följs relevanta processer upp och åiterrapporteras till rätt nivåer i organisationen?
- ▶ Finns det redan nu en fungerande och ändamålsenlig visseblåsarfunktion? Uppfyller den kraven enligt den nya lagen?

2.3 Revisionskriterier

Revisionskriterierna är de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. Revisionskriterierna i denna granskning framgår av bilaga 2.

2.4 Metod och genomförande

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer. Källförteckning framgår av bilaga 3.

Samtliga intervjuade har getts tillfälle att sakfelsgranska rapporten.

2.5 Avgränsning

Granskningen avgränsas i enlighet med ställda revisionsfrågor samt till att avse bolagsstyrelsen. Granskningen fokuserar på bolaget avseende ekonomiska oegentligheter i samband med upphandlingar, anställningar, tilldelning av lokal etc.

Granskningen i sin helhet samt innehållet i våra rapporter utgör inte någon juridisk rådgivning.

Granskningen syftar inte till att granska bolaget avseende att upptäcka eller utreda brott.

3. Arbetet med skydd mot oegentligheter

3.1 Kontrollmiljö

Kontrollmiljön omfattar organisationskultur, såsom etiska värderingar, ledarskapsresurser och ansvarsfördelning inom organisationen och utgör en betydande del av organisationens kultur. Utöver organisationskultur består kontrollmiljön även av styrdokument, exempelvis policyer och riktlinjer. Vissa övergripande tekniska system, såsom visseblåarsystem, tillhör även kontrollmiljön. Detta är utgångspunkten för vår beskrivning nedan.

3.1.1 Organisation och ansvarsfördelning

Ansvar för verksamhetsaktiviteter relaterat till att motverka oegentligheter inom AB Eidar ligger främst hos VD tillsammans med VD-staben (HR och Kommunikation) och ekonomiavdelningen. Styrelsen har det yttersta ansvaret för arbetet mot oegentligheter tillsammans med VD. VD har tillsammans med avdelningschefer ansvar för att interna kontroller planeras, genomförs och följs upp. VD har även det övergripande ansvaret för riskhanteringen relaterat till internkontroll. Denne sammankallar ledningsgruppen för möte för genomgång av ledningssystemet en gång om året för att gå igenom korrigerande och förebyggande åtgärder, uppföljning samt förbättringsförslag. Därtill har varje enskild anställd ett ansvar att rapportera observationer i form av fel, brister samt att ge förbättringsförslag.

Ekonomichef har ansvaret för risken som benämns "Brott och bedrägerier, internt och externt". HR-chefen har även, tillsammans med ekonomichefen, ansvar för visseblåsarärenden.

Ansvar har givits till individer från Ekonomi- och IT-avdelningen för specifika förebyggande funktioner såsom internkontroll för stickprov vid inköp, fakturakontroll och internrevisioner.

I intervjuer framkom att digitaliseringen inom verksamheten har lett till en tydligare ansvarsfördelning och minskad risk för att kringgå kontrollsystemen, eftersom kontroller och attesteringar automatiskt hamnar hos specifika medarbetare som givits ansvar för detta.

3.1.2 Styrande dokument

Bolaget har riktlinjer och policyer som ger vägledning kring exempelvis uthyrning, upphandling och rekrytering. De täcker även ämnen kopplat till oegentligheter genom bisysslor, representation och gåvor samt kontroller för att motverka risker för oegentligheter. Policyerna är relevanta för samtliga medarbetare och internkontrollplanen täcker in hela verksamheten och har främst kontroller kopplat till ekonomiavdelningen.

För skydd mot oegentligheter är *Verksamhetshandboken* av störst vikt och beskriver rutiner för att motverka risker i organisationen, såsom attestinstruktioner och policyer relaterat till oegentligheter, men även risker i den dagliga verksamheten. Handboken ska följas av samtliga medarbetare.

3.1.3 Övergripande system

För attestering av fakturor så tilldelar ekonomisystemet automatiskt ansvar enligt attestanordningen, där ekonomichefen erhåller alla fakturor för slutgiltig betalning. Därav är det inte möjligt att attestera fakturor själv utan attesterna hamnar i medarbetares personliga inkorgar för hantering utefter bestämmelser i internkontrollplanen. Någon med rätt behörighet i systemet måste signera de betalningar som ska göras för att få igenom det

i systemet. En manuell kontroll finns även vilken följer betalningen genom flödet för att säkerställa att det gått till på rätt sätt, vilket görs av en person på Ekonomiavdelningen.

Kösystemet för hyresbostäder är kostnadsfritt att registrera sig i för allmänheten. Bostadssökande samlar köpoäng för varje dag som är registrerad i systemet. Den sökande måste en gång om året logga in sig i systemet för att få behålla sin plats i kön. Om en bostadssökande glömmet att logga in sig i systemet under denna period kan vederbörande ringa till kundservice för att återställa sina köpoäng. Systemet visar när och vem som gjort ändringar, oftast med en kommentar om orsak till ändringen. En månatlig kontroll där kundservice och VD skriver ut och signerar en utskrift av köpoängsstatus har utvecklats och ska introduceras för att identifiera eventuella avvikelser. När en bostad finns att erbjuda ges den flest poäng erbjudandet först, dock erbjuder bolaget även förtur, vilket sker manuellt. Förtur kan ges till exempelvis studenter eller pensionärer.

Loggkontroller görs där alla medarbetares behörigheter kontrolleras kontinuerligt av IT-avdelningen. Det sker en justering i systemet när medarbetare får en ny roll i bolaget och behörigheten anpassas därefter.

3.1.4 Kultur

Effektiviteten för bolagets internkontroll påverkas av den kultur och miljö som råder inom organisationen. I intervjuer har det framkommit att det fram till mitten av 2000-talet i vissa fall matchades lägenheter med sökande för att balansera bostadsområden med olika befolkningsgrupper. Systemet var då mer godtyckligt avseende hur hyresbostäder tilldelades där det fanns en uppfattning hos vissa att det var möjligt att privatpersoner kunde få förtur och kringgå bostadskön genom sina kontakter inom AB Eidar. Idag har kontrollen stärkts och det finns tydligare tilldelningsregler och AB Eidar arbetar mycket med bolagskulturen där affärsplanen fokuserar på värderingar och beskrivningar av medarbetarnas förhållningsregler. Ovan nämnda köpoäng används numera strikt för tilldelning av hyresbostäder med undantag när det föreligger särskilda skäl för förtur, vilket också kontrolleras.

AB Eidars affärsplan för åren 2021-2024 specificerar den kultur som ska råda på bolaget genom värdeorden: handlingskraft, hållbarhet, omtanke och pålitlighet. Enligt intervjuer är kulturen central i affärsplanen och bolaget diskuterar ofta vikten av "leading by example". Enligt affärsplanen ska organisationen kontinuerligt genomföra internt förankringsarbete av exempelvis kärnvärden och det ska aktivt arbetas med att skapa intern delaktighet. Detta innebär att övergripande mål ska brytas ned till individnivå och vara grund för medarbetares egen målsättning. Vidare finns även AB Eidars uppförandekod som hjälper medarbetare att förhålla sig till organisationens värderingar.

I intervjuer lyfts det att AB Eidar arbetar med att få medarbetare att aktivt rapportera brister eller avvikelser. Dock framkom det i intervjuerna att det råder skilda meningar avseende huruvida det tillräcklig kommunikation finns kring mottagandet av gåvor. Nyanställda erhåller information i samband med introduktion, utöver detta framkommer i intervjuer att leverantörer blir mer givmilda runt jul varvid det är viktigt att påminna medarbetarna om bolagets regler kring gåvor vid denna tid på året.

3.1.5 Vår bedömning av kontrollmiljön

Vår bedömning är att AB Eidars kontrollmiljö är bra. Det finns en tydlig ansvarsfördelning för olika delar av arbetet mot oegentligheter inom AB Eidar, såsom för internkontroller och utredningar. Economichef ansvarar för att motverka risken mot brott och bedrägeri, där det

ryms oegentligheter av olika slag. HR-chefen är även ansvarig för visseblåsarärenden som inkommer, vilket hanteras tillsammans med ekonomichefen vid behov.

Det finns flertalet policyer som riktar in sig på områden/processer som är utsatta för risk för oegentligheter. Bolaget arbetar aktivt med kulturen för att informera medarbetarna om värderingar och agerande i olika situationer och rapportering av brister eller avvikelser uppmuntras.

Det övergripande systemet för ekonomi bedöms fylla sin funktion, med hög grad av automatisering. Systemet för bostadskön är till stor del automatiskt och baseras på antal köpoäng. Manuella avvikelser sker dock där köpoäng justeras om bostadssökande missat göra en årlig inloggning i systemet, och förtur kan ges manuellt vid särskilda skäl. Utöver den tekniska översynen över systemet har AB Eidar utvecklat och kommer att implementera en månatlig kontroll där kundservice och VD ska skriva ut och signera en utskrift av köpoängsstatus för att identifiera eventuella avvikelser.

AB Eidars styrande dokument avseende skydd mot oegentligheter samt verksamhetens kontrollmiljö och övergripande system bedöms ändamålsenliga. Det finns ett tydligt ägandeskap över kontroller och risker och det finnas ett aktivt arbete för att förbättra kulturen.

3.2 Riskbedömningar

Riskbedömning handlar generellt om att identifiera interna och externa risker som en organisation utsätts för. Till analysen hör också att kvantifiera hur stor sannolikhet det är att risken inträffar, samt vilka konsekvenserna det skulle ge. Utifrån verksamhetens behov kan det finnas anledningar att göra riskbedömning på olika nivåer och i olika omfattning i för att hantera risker på ett ändamålsenligt sätt.

AB Eidar genomför årligen en övergripande riskbedömning där riskerna på identifieras ur ett holistiskt perspektiv av organisationen och bedöms utifrån sannolikhet och bedömning av konsekvenserna om risken i fråga skulle inträffa. Under 2022 identifierades en rad risker, där brott och bedrägeri är den enda posten som berör oegentligheter, vilket varit en stående risk sedan tidigare år.

Risken beskrivs som att ekonomichefen ska se över kontrollsystemen som finns, vilket leder till utveckling av internkontrollplanen och vad som ingår i denna. I riskbedömningen för 2021 och 2022 värderades sannolikheten för att risken ska förverkligas som medel och konsekvenserna som stora.

Den årliga riskbedömningen leder till att ett antal risker väljs ut för vidare hantering, baserat på sannolikheten att de ska inträffa och hur det i så fall skulle påverka bolaget, tillsammans med strategier för att motverka dem. Detta material används som underlag inför framtagande av interkontrollplanen som presenteras för ledning och styrelse. Gruppen för strategisk ledning lyfter även riskerna som diskuterats inom bolagets olika verksamhetsområden, vilket sedan även förmedlas till all personal.

På verksamhetsnivå är riskbedömningarna arbetsmiljöfokuserade och oegentligheter hanteras främst inom ramen för processkartläggningar för verksamhetsområdena snarare än under riskbedömningsarbetet. Det sker regelbundna möten med avdelningscheferna för att öka samverkan.

3.2.2 Vår bedömning arbetet med riskbedömningar

Vår bedömning är att arbetet med riskbedömningar kan förbättras. AB Eidar genomför riskbedömningar både på ett övergripande plan för organisationen och på verksamhetsnivå. Den identifierade risken för oegentligheter hålls bred och därav blir åtgärden generell och täcker inte risken för specifika oegentligheter. Detta kan leda till att arbetet inte konkretiseras tillräckligt och det blir svårare att följa upp den faktiska effekten av åtgärder. Risken bör även kunna innefatta operativa risker och åtgärder kopplat till aktiviteter inom verksamheten, vilket inte framgår genom den breda beskrivningen.

3.3 Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteter utgörs av de aktiviteter som en organisation genomför för att minska eller eliminera risker. Kontrollaktiviteter kan delas upp i tre områden; förebyggande, upptäckande och utredande, vilka beskrivs närmare nedan.

AB Eidar har ett löpande arbete relaterat till interna kontroller, vilket sammanställs och presenteras årligen för bolagets ledning och styrelse. AB Eidar har en internkontrollplan för verksamheten där *ekonomisk* internkontroll är i fokus. Kontrollerna baseras på riskbedömningen där ekonomichef är ansvarig för risken kopplad till oegentligheter och att se över kontrollsystem för att motverka risken. Den interna kontrollen sker i det praktiska arbetet genom riktlinjer, rutiner och checklistor och är integrerade i verksamhetens processer i form av förebyggande kontroller.

3.3.2 Förebyggande kontroller

En förebyggande kontroll avser att förhindra att fel eller oegentligheter inträffar. Bolaget uppdaterar och utvecklar kontinuerligt policyer enligt protokoll från det årliga mötet för ledningssystemets genomgång där ledningen går igenom bolagets processer och identifierar potentiella förbättringsbehov. Under 2021 uppdaterades bland annat attestinstruktionerna av ekonomichefen.

Bolaget har en rad förebyggande kontroller som bolaget har implementerat och är del av internkontrollplanen. Fokus för de förebyggande kontrollerna ligger främst på inköp med faktura och utbetalningskontroller. Detta innefattar exempelvis attestinstruktioner och plan, leverantörsfakturakontroll, faktureringskontroll och utbetalningskontroll. Detaljerad beskrivning av dessa finns i bilaga 4.

Då bolaget har ett uppdrag för allmännyttan kan bostadssökande erbjudas förtur i bostadskön. Enligt *Uthyrningspolicyn* har bolaget en begränsning om att inte mer än 10% av uthyrda lägenheter får tilldelas genom förtur. I vissa områden kan detta innebära att personer med inkomst från förvärvsarbeten, studiemedel från CSN eller ålderspension prioriteras. Beslutet om att ge en person förtur tas av AB Eidar och i vissa fall i samråd med kommunen. Antalet som erhållit kontrakt genom förtur framgår i systemet för bostadskön och presenteras månatligen för styrelsen av ansvarig person för att säkerställa att procentandelen håller sig inom 10 procentens ramen.

3.3.3 Bisysslor

Det finns policyer i bolaget som är relevanta för att förebygga oegentligheter, såsom policyn angående medarbetares bisysslor för att motverka att medarbetaren hamnar i exempelvis en intressekonflikt. Varje medarbetare behöver anmäla bisysslor, vilket även stäms av i samband med medarbetarens enskilda utvecklingssamtal. Bedömningen om bisysslan är förenlig med arbetet hos AB Eidar avgörs från fall till fall.

3.3.4 Upptäckande aktiviteter

En upptäckande kontroll avser att kontrollera de förebyggande kontrollerna är effektiva. Personalen inom AB Eidar har ett ansvar att ge förbättringsförslag och rapportera avvikelser till verksamheten, vilket kan bidra till att upptäcka problemområden eller pågående oegentligheter.

Bolaget kontrollerar att ägaren av hyreskontraktet är folkbokförd på adressen för att identifiera olovlig andrahandsuthyrning. AB Eidar får även in tips från boende där de delger misstankar om exempelvis olovlig uthyrning i andrahand. Dessa tips följs upp och kan leda till att hyreskontrakt sägs upp. Genom kombinationen av tips och folkbokföringskontroller har bolaget upptäckt olovlig andrahandsuthyrning som har lett till uppsägningen av runt 160 hyreskontrakt. Totalt har AB Eidar drygt 6 400 hyreslägenheter.

Stickprov genomförs regelbundet för att säkerställa att internkontrollerna fungerar och att bolaget upptäcker potentiella avvikelser från rutiner. Detta görs av bland annat VD, internrevisor och controller. Dessa stickprov genomförs kontinuerligt under året.

Bolaget har utvecklat och kommer att implementera en kontroll av bostadsköpoäng i datasystemet genom att kundservice månadsvis gör ett utdrag ur systemet och signerar det tillsammans med VD. Behörigheter till bolagets system kontrolleras kontinuerligt av IT avdelningen och justeras i samband med att medarbetare byter roller inom bolaget.

3.3.5 Utredande aktiviteter

En utredande aktivitet syftar till att identifiera orsaken till avvikelser kopplat till de förebyggande och/eller upptäckande kontrollerna.

Sedan 1 april 2022 har AB Eidar implementerat en visselblåsarfunktion där relevanta ärenden ska behandlas av HR-chefen, tillsammans med ekonomichefen vid behov, vilket är att betrakta som den utredande aktivitet som bolaget har. Vidare beskrivning av funktionen återfinns under avsnitt 8.

3.3.6 Vår bedömning av kontrollaktiviteter

Vår bedömning är att AB Eidars kontrollaktiviteter har förbättringspotential. Utifrån tillhandahållna dokumentation kan vi konstatera att bolaget arbetar med kontroller som reducerar risken för främst ekonomiska oegentligheter. Det finns en rad kontrollaktiviteter kopplat till ekonomiområden, såsom fakturakontroll och kontroll av utbetalningar.

Då tidigare nämnda riskbedömning kopplat till oegentligheter sker på en generell basis och inte går in på detaljerade risker framgår det inte tydligt om arbetet mot oegentligheter sker riskbaserat eller hur bolaget kommer fram till vilka kontroller som bör genomföras. Vi bedömer att kontroller på verksamhetsnivå bör vara formulerade utifrån risker kopplat till oegentligheter på verksamhetsnivå.

Det finns kontroller kopplade till kärnverksamheten såsom kontroll av andrahandsuthyrning och bostadskösystemet där bolaget även arbetar med vidare kontroller som planerats att införas. Avseende olovlig andrahandsuthyrning görs kontroller baserade på tips från boende samt regelbundna kontroller av folkbokföringsadress med mera. Vad gäller förtur i bostadskön finns det en månatlig presentation för styrelsen för att säkerställa att förturstilldelningen håller sig inom de tillåtna 10% av hyresrätter. Det sker även en loggkontroll för behörigheter i bolagets system.

3.4 Information och kommunikation

Det är viktigt att information och kommunikation fungerar väl mellan olika nivåer i en organisation för att den ska lyckas identifiera, fånga upp och kommunicera relevant information avseende hanteringen av oegentligheter. Detta gäller både från organisationen upp till ledningen och de som arbetar med intern kontroll samt från ledning ut i organisationen.

3.4.2 Informationsdelning och utbildning

De interna dokument och policyer som finns på intranätet täcker bland annat hantering vid representation, gåvor, bisysslor, upphandling och uthyrning. Under intervjuer framkommer att utbildningar sker när nya policyer träder i kraft. För alla nya medarbetare presenteras befintliga policyer vid introduktionen.

Vidare framkommer i intervjuer att personaldagar har genomförts där kommunikationsavdelningen har lyft policyer och uppdaterat om nya rutiner avseende exempelvis hantering av mutor. I samband med detta genomförs det övningar kopplat till de berörda ämnen. Enligt intervjuerna framkom dock att det finns ett visst behov av att repetera information kring policyer och rutiner, men att det är en fråga om resurser och tidsåtgång om och när det ska genomföras. Genom arbetsplatsträffar (APT) som genomförs ca tio gånger per år tas temat oegentligheter årligen upp där det sker en genomgång av relaterade policyer. Under den APT som genomfördes i maj 2022 behandlades den nya visseblåsarfunktionen och i november 2022 lyftes mut- och gåvopolicyn på träffen. Personaldagarna och APT är återkommande utbildningstillfällen som genomförs varje år. Enligt intervjuer kommer det under början av 2023 även föreslås att ämnet oegentligheter behandlas specifikt under en APT. Information finns även tillgängligt på intranätet, vilket är ett viktigt forum för informationsdelning och där samtliga policyer och rutiner finns.

AB Eidar har en kommunikationsavdelning med ansvar för internkommunikationen på bolaget tillsammans med ansvariga personer från VD-staben. Affärsplanen anger att kommunikationen till medarbetarna är central för att göra dem delaktiga. Policyn för information och kommunikationskanaler i bolaget uppdaterades under 2021 med fokus att upprätthålla varumärket genom att medarbetare sköter sig som de ska; Medarbetare skall känna ansvar att följa uppsatta processer och rutiner.

Därtill har en uppdaterad utbildningsplan tagits fram och sträcker sig till 2030. I planen ingår exempelvis introduktion för nyanställda, utbildning angående hot och våld samt om arbetsmiljö för cheferna. Av intervjuer framkommer däremot att det inte finns specifik utbildning planerad kopplat till att motverka oegentligheter utöver APT, dock träffas ämnet oegentligheter i samband med de utbildningar som genomförs kopplat till exempelvis upphandling och inköp.

I december varje år gör VD ett utskick till hela bolaget med bland annat information kring aktuella policyer. Ledningen och styrelse erhåller i sin tur information avseende kontrollarbetet genom en rapport som behandlas i ledningssystemets genomgång. En person från ekonomiavdelningen är ansvarig för att genomföra kontrollerna och rapporterar till ekonomichef och VD, vilken i sin tur lyfter detta på mötet för ledningssystemets genomgång för uppföljning.

I rapporten för utfört arbetsmiljöarbete framkommer att det finns diverse forum där information kan delas, såsom i avdelningsmöten, utvecklingssamtal, riksinventeringar, skyddsronder, tillbudsrapporter och på samverkansmöten med fackliga representanter.

Framförallt används APT för att regelbundet lyfta olika teman, där även frågor kring oegentligheter lyfts.

Visselblåsarfunktionen är delad med andra bolag inom kommunen, men för övrigt finns ingen större samverkan mellan bolagen och med annan extern verksamhet gällande arbete mot oegentligheter.

3.4.3 Vår bedömning av informationsdelning och kommunikation

Vi bedömer att AB Eidars informationsdelning vad gäller oegentligheter och kommunikation till sin personal är god. Det finns diverse plattformar där kommunikation och utbildning sker, även i frågor relaterat till oegentligheter. I dagsläget sker ingen kontinuerlig utbildning kring oegentligheter eller policyer relaterade till oegentligheter specifikt, dock tas oegentligheter och relaterade policyer upp på APT och personal träffar ett antal gånger per år där även relaterade övningar genomförs. Ett förslag kommer även lämnas om att specifikt beröra ämnet oegentligheter i början på 2023.

Vad gäller samverkan bedömer vi att det finns förbättringspotential. Arbete för att motverka oegentligheter är något som hela den offentliga sektorn måste förhålla sig till och kunskapsutbyten med kommunen, mellan de kommunala bolagen och med andra bolag kan bidra till en ökad kunskap och riskmedvetenhet avseende oegentlighetsområdet. Möjligheten till informations- och kunskapsutbyte finns dock kopplat till visselblåsarfunktionen vilket behandlas i nedan avsnitt.

3.5 Utvärdering och uppföljning

Övervakande aktiviteter inkluderar att utvärdera och följa upp den implementerade interna kontrollen i organisationen. Utvärdering av internkontrollen kan utgöras av bland annat uppföljning av internkontrollplanen. Övervakande aktiviteter i verksamheten kan utgöras av löpande analys av verksamheten.

3.5.2 Utvärdering och uppföljning av processer

Varje år görs en uppföljning av verksamheten vid en genomgång av ledningssystemet vilket är certifierat enligt FR2000 och är en kravstandard för ledningssystem med fokus på kvalitet, miljö och arbetsmiljö.

Den uppföljning som görs av riskbedömningen sker genom ledningssystemet för att förstå om riskerna motverkats eller om ytterligare insatser behövs kommande år. Dokumentationen av detta sker genom en uppdaterad riskbedömning. Det finns dock ingen dokumentation av effektivitet eller resultat av de motverkande åtgärderna genom protokoll av mötet för ledningssystemets genomgång.

I samband med ledningssystemets genomgång ses även bolagets processer över och vid identifierat behov görs förändringar i processerna. Beslut och information om nya styrdokument, utbildningar för personal som kan vara relaterat till hanteringen av oegentligheter diskuteras under mötet för ledningssystemet. I senaste genomgången av ledningssystemet från 2022 framkom det att bolaget har noterat brister i verksamhetshandboken och verktyg som gör det svårhanterligt och lätt till att bolaget förbättrat verksamhetshandbok och dokumenthantering under våren 2022. Berörda dokument uppdateras i samband med nya beslut och det är på detta sätt uppföljningsaktiviteter dokumenteras.

3.5.3 Uppföljning av tillsyn och övervakande aktiviteter

Övervakande aktiviteter har som ändamål att utvärdera och följa upp kontrollen i organisationen. Tillsyn kan exempelvis bestå av internrevision, självutvärdering, oberoende externa utredningar och genom att löpande föra statistik och analysera den egna verksamheten.

Ekonomisk internkontroll är en stående punkt i agendan under det årliga mötet för genomgång av ledningssystemet. Internkontrollerna följs upp av en ansvarig från Ekonomiavdelningen och som vidare rapporterar genomgången till ekonomichef och VD. Av protokollet från det möte som hållits under 2022 framgår att bolaget just nu utreder om det bör genomföras fler internrevisioner varje år.

Internrevision av bolaget sker två gånger per år. Vid internrevisionen i oktober 2021 framkom nio avvikelser, som åtgärdats med nya rutiner som implementerats i verksamheten, dessa berörde dock inte oegentligheter. Nästa revision skall ske under september-oktober 2022 där delar av samtliga interna processer kommer ses över genom stickprov.

3.5.4 Återrapportering

Att kontrollerna inom ekonomin sköts som det ska rapporteras till ekonomichef och VD. Detta lyfts även med styrelsen under ledningssystemets genomgång. Internkontrollerna genomförs genom en ansvarig person på ekonomiavdelningen som återrapporterar när att kontroll gjorts av att processer har följts, rätt attesteringar har skett och ramavtal har följts.

Återrapporteringen angående centrala aktiviteter i verksamheten som exempelvis resultat av intern- och externrevision, utvärdera processer, arbetsmiljö och riskbedömningar sker årligen till VD och styrelse genom mötet för ledningssystemets genomgång. Vid genomgången informeras VD om resultat av intern- och externrevisioner, samt implementeringen av åtgärder. Vidare ses risk- och möjlighetsanalysen över, tillsammans med förbättringsförslag och rapporter om avvikelser från medarbetare. Återrapporteringen sker genom cheferna för bolagets olika avdelningar, samt rapporter från de olika områdena som ses över.

3.5.5 Vår bedömning av utvärdering och uppföljning

Vi bedömer att det finns en etablerad process för regelbunden uppföljning av bolagets internkontroll. Det har inte framkommit någon information som indikerar att denna process inte skulle efterlevas. Slutsatser och uppföljning av punkterna som rapporteras om under ledningssystemets genomgång dokumenteras dock inte. Vidare har vi inte erhållit dokumentation av någon strukturerad utvärdering och uppföljning av processer kopplat till oegentligheter i verksamheten.

Dokumentationen från analyser av genomförda kontroller bör utvecklas. Även i rapporteringen till VD och styrelse finns ingen tydlig dokumentation av utvärdering av resultat eller behov av vidare uppföljning.

3.6 Visselblåsarfunktion

Visselblåsarlagen är en av de lagar som bolaget regelbundet ska se över för att säkerställa efterlevnad. HR-chefen är ansvarig för att bolaget arbetar i linje med lagen. Arbeta pågår fortfarande för att ta fram relevant policy för visselblåsarlagen, men system och rutiner är på plats.

Trollhättans Stads bolag AB Eidar, Trollhättans Bostadsbolag, Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB och Trollhättan Energi AB har en gemensam visseblåsarkanal. Visselblåsarfunktionen tillhandahålls av en extern leverantör (Interaktiv Säkerhet International AB) och implementerades 1 april 2022.

Figur 1: Våra observationer av visseblåsarfunktionens egenskaper

Visselblåsarfunktionen finns tillgänglig på AB Eidars webbsida både för interna och externa parter. Samtliga visseblåsningar är anonyma såvida inte uppgiftslämnare frivilligt väljer att uppge sin identitet. Det finns en länk till visseblåsarfunktionen både på den externa hemsidan och via intranätet. Där återfinns även telefonnummer eller adress om visseblåsaren skulle vilja lämna sin rapport via telefon, post eller fysiskt möte. Enligt intervju finns det utöver visseblåsarfunktionen också möjlighet att lyfta oegentligheter med närmsta chef, HR eller personhälsan. Information om visseblåsarfunktionen gavs även under arbetsplatsträffen i maj 2022.

När ett ärende inkommer genom visseblåsarkanalerna görs en initial bedömning av den externa leverantören för att avgöra om ärendet behöver utredas vidare som en visseblåsning, eller om det är en annan typ av ärende, exempelvis ett HR-ärende. Om det rör sig om en faktisk visseblåsning skickar leverantören ärendet till ansvarig person inom AB Eidar, vilket är HR-chefen samt ekonomichefen vid behov vilka sköter den vidare hanteringen av ärendet. Vid behov kan den externa leverantören assistera i utredningarna. Återkoppling till visseblåsaren ges inom 90 dagar med information ärendets hantering.

Per september 2022 har det ännu inte inkommit något ärende genom visseblåsarfunktionen. När/om det inkommer ärenden via funktionen planerar AB Eidar att föra statistik över inkomna ärenden.

3.6.2 Vår bedömning visseblåsarfunktion

Visselblåsarfunktionen implementerades innan lagkravet på tjänsten trädde i kraft den 17 juli 2022 och funktionen bedöms fungerande och ändamålsenlig och lever upp till de lagstadgade kraven för tjänsten. Den externa visseblåsarfunktionen är lättillgänglig för medarbetarna via bolagets webbsida, vilket är viktigt för att fånga upp alla potentiella rapporter. Utöver webbsidan kan anställda även ringa eller lämna en visseblåsarrapport via ett personligt möte.

I och med att det ännu ej inkommit några visseblåsarendena, så kan hantering av ärendena inte bedömas ännu.

4. Samlad bedömning

4.1 Bedömning utifrån revisionsfrågorna

Granskningsfrågor	Bedömning
Har bolagsstyrelsen säkerställt en god kontrollmiljö avseende risken för oegentligheter?	Ja. AB Eidars styrande dokument avseende skydd mot oegentligheter samt verksamhetens kontrollmiljö och övergripande system bedöms ändamålsenliga. Det finns ett tydligt ägandeskap över kontroller och risker, och det finns ett aktivt arbete för att förbättra kulturen inom bolaget.
Genomförs adekvata riskbedömningar för att minska riskerna för oegentligheter i bolagen?	Delvis. Det finns en generell risk kopplat till oegentligheter med en stående åtgärd om att ekonomichef ska se över kontroller. Risker kring oegentligheter bör utvecklas på en mer detaljerad nivå tillsammans med respektive åtgärd. Vidare bör risken för oegentligheter alltid prioriteras högt i och med att sannolikheten är svår att fastställa, men konsekvenserna kan bli svåra.
Säkerställer bolagsstyrelsen att kontrollsystemen är effektiva för att förhindra och upptäcka oegentligheter?	Delvis. Styrelsen får årligen en genomgång av ledningssystemen där de går igenom resultat av revisioner, riskbedömningar, internkontrollplanen etc. som är kopplat till oegentligheter. Dock dokumenteras inte styrelsens arbete med uppföljning av ledningssystemets genomgång och någon strukturerad utvärdering och uppföljning av processer kopplat till oegentligheter i verksamheten finns heller inte dokumenterat.
Sker samverkan och sprids information till berörda medarbetare i organisationen?	Delvis. Samverkan behöver utvecklas i arbetet med exempelvis riskbedömningar för verksamhetsområden och bolagets övergripande riskarbete, samt med andra organisationer såsom kommunen, kommunala bolag eller externa bolag. Detta för att dra lärdom av varandra i ett kunskapsutbyte. Återkommande informationsdelning kopplat till risker för oegentligheter sker genom arbetsplatsträffar.
Finns det adekvat utbildning för bolagens anställda för att hjälpa dem i sitt arbete för att motverka oegentligheter?	Ja. Nyanställda får en gedigen utbildning inom området och samtliga medarbetare blir utbildade då det tillkommer nya policyer. Det finns ingen planlagd utbildning kopplat till oegentligheter, men temat och relaterade policyer och övningar är årligen en punkt på arbetsplatsträffarna och personaldagarna.

<p>Följs relevanta processer upp och återrapporteras till rätt nivåer i organisationen?</p>	<p>Ja. Internkontroller inom ekonomifunktioner följs upp och rapporteras till VD. Detta lyfts även till styrelsen under ledningssystemets genomgång. Återrapporteringen av övriga processer relaterat till oegentligheter återrapporteras till ledning och styrelse, dock förekommer ingen dokumentation avseende vad som görs i uppföljningen.</p>
<p>Finns det redan nu, en fungerande och ändamålsenlig visselblåsarfunktion? Uppfyller den kraven enligt den nya lagen?</p>	<p>Ja. Sedan den 1 april 2022 har bolaget köpt in en extern visselblåsarfunktion som uppfyller kraven enligt den nya lagen.</p>

4.2 Slutsatser och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning är att AB Eidar inte fullt ut säkerställt en god intern kontroll för att skydda sig mot oegentligheter i verksamheten. I vår mening finns utvecklingsområden inom arbetet med riskanalyser, kontrollsystemen, information och kommunikation, uppföljning och utvärdering. En naturlig början på ett sådant utvecklingsarbete är att uttala hur bolaget ska förhålla sig till dessa frågor och vad styrelsen vill att verksamheten ska göra för att motverka oegentligheter.

Vi bedömer visselblåsarfunktionen som ändamålsenlig och att den uppfyller de krav som ställs i Visselblåsarlagen. Det har ännu inte inkommit några visselblåsningar, varvid det är viktigt att bolaget, om detta fortsätter, ser över om tillräcklig information om kanalen spridits i organisationen.

Utifrån granskningens utvecklingsområden lämnar vi nedanstående rekommendationer till AB Eidars styrelse och VD:

Riskbedömning:

- ▶ Beskriv riskerna kopplade till oegentligheter mer utförligt för att täcka konkreta risker och underlätta uppföljningen av hantering av risken, samt inkludera risker på verksamhetsnivå för att säkerställa att skydd mot oegentligheter finns på samtliga nivåer inom organisationen.
- ▶ Öka samverkan mellan verksamhetsnivå och övergripande nivå i riskbedömningsarbetet för att inkludera operativa risker med relaterade kontroller.

Kontrollaktiviteter:

- ▶ Säkerställ att det samlade arbetet mot oegentligheter sker riskbaserat och tydligt kan härledas till tillämpliga kontroller.
- ▶ Implementera den kontroll som utvecklats kopplat till köpoäng i systemet för bostadskön.

Information och kommunikation:

- ▶ Se över sitt arbetssätt avseende skydd mot oegentligheter för att samverka internt och externt och tillse ändamålsenliga erfarenhetsutbyten och metodutveckling.

Utvärdering och uppföljning:

- ▶ Tydligt dokumentera uppföljning av riskbedömningar och implementerade åtgärder.

Visselblåsarfunktion:

- ▶ Se över om bolaget tillhandahållit sina medarbetare tillräcklig information om visselblåsarfunktionen, i det fall det ännu inte kommit in några visselblåsarrapporter mot slutet av år 2022.
- ▶ Färdigställ bolagspolicy relaterat till visselblåsarlagen.

Göteborg den 28 november

Lena Hedenberg
Projektledare och specialist
Ernst & Young AB

Regina Jönsson
Specialist
Ernst & Young AB

Erik Skoglund
Kvalitetssäkrare
Ernst & Young AB

Mikaela Gretzer
Kvalitetssäkrare
Ernst & Young AB

Bilaga 1. Bakgrund

Den kommunala verksamheten i Trollhättan bedrivs på mandat från medborgarna. Genom allmänna val utser medborgarna politiker som ska tillse att kommunens verksamhet bedrivs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Genom kommunstyrelsen och nämnderna tillser de folkvalda politikerna att det finns förutsättningar för att kommunens verksamhet ska kunna bedrivas med god internkontroll som motverkar uppkomsten av oegentligheter, såsom mutor, jävsförhållanden och misshushållning med kommunens resurser.

För att möjliggöra god intern kontroll behöver kommunstyrelsen och de kommunala bolagen ("bolagen") därför arbeta förebyggande med riskanalyser, styrning och kontroller för att reducera riskerna för oegentligheter generellt. Detta arbete behöver även kompletteras med att arbeta med upptäckande kontroller på ett systematiskt och strukturerat sätt.

Den 17 december 2021 trädde den nya Visselblåsarlagen i kraft - Lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden - som stärker skyddet för visselblåsare jämfört med tidigare reglering. Lagen innebär tydligare regler för vilka kanaler som ska finnas tillgängliga för visselblåsare samt ger ett ökat skydd mot repressalier för visselblåsaren. Den 17 juli 2022 ska alla kommuner ha inrättat en visselblåsarfunktion.

Granskningen omfattar staden samt Kraftstaden Fastigheter Trollhättan AB, Trollhättan Energi Aktiebolag och AB Eidar, Trollhättans bostadsbolag. Denna rapport avser AB Eidar, Trollhättans bostadsbolag.

Bilaga 2. Revisionskriterier

► COSO- ramverket för intern kontroll

I vår granskning har vi utgått från COSO-modellen, varför vi kort redogör för vad modellen innebär.

Bolag, myndigheter och andra organisationer förutsätts numera inte bara ha ordning och reda och hantera risker i sin verksamhet, utan måste också kunna visa att de hanterar sådana krav på ett strukturerat, effektivt och trovärdigt sätt. Kraven sätts av lagar, förordningar och professionella rekommendationer. Det finns ingen formellt fastställd standard för hur sådana frågor ska hanteras. I praktiken har dock en amerikansk standard blivit dominerande, the Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission ("COSO"). Standarden skapades för att förbättra den interna kontrollen knuten till den finansiella rapporteringen och tog sig an uppgiften att beskriva vad som utmärker god intern styrning och kontroll inklusive god riskhantering.

Målet med COSO och internkontroll är att säkerställa att risker undviks och ge en trygghet i att organisationens mål uppfylls. COSO-modellens huvudmål är att garantera en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet, tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten samt att lagar, föreskrifter m.m. följs.

COSO-modellen består av fem huvudkomponenter: kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt tillsyn / övervakande aktiviteter. Nedan redogörs för dessa fem komponenter på ett övergripande sätt.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön utgör grunden för intern kontroll och är den miljön inom vilken den interna kontrollen verkar. Den består exempelvis av etiska värderingar, ledarskapsresurser, ansvar och ansvarsfördelning inom organisationen. Kontrollmiljö utgörs till en betydande del av den kultur som finns i organisationen: Är de anställda medvetna om det interna reglementet, dvs. vad de får respektive inte får göra? Kan de lyfta etiska frågor? Vet de till vem de ska vända sig med frågor och funderingar?

Utöver företagskultur består kontrollmiljön också av styrdokument, policyer och reglementen. Tekniska hjälpmedel räknas också till kontrollmiljön.

Riskbedömning

Riskbedömning handlar om att identifiera interna och externa risker som en organisation riskerar att utsättas för. Till analysen hör också att kvantifiera hur stor sannolikhet det är att identifierad risk inträffar samt konsekvenserna för organisationen.

Kontrollaktiviteter

Kontrollaktiviteter utgörs av de aktiviteter som en organisation företar för att minska eller till och med eliminera risker. Kontrollaktiviteter kan finnas på olika nivåer i en organisation. De kan utgöras av handlingsplaner, granskningsrutiner, rapporteringssystem, verksamhetsstyrning, informationsinsatser och kompetensutveckling.

Information och kommunikation

Enligt COSO-modellen är det viktigt att information och kommunikation mellan olika nivåer i en organisation fungerar väl för att en organisation ska lyckas identifiera, fånga upp och

kommunicera relevant information till ledning och de som arbetar med intern kontroll. Till denna komponent hör rapporteringssystem, kommunikation kring policyer och reglemente och ansvarsfördelning inom organisationen. Som hjälpmedel inom denna kategori räknas intranät, informationssystem och utbildningar.

Tillsyn / övervakande aktiviteter

Den femte komponenten i COSO-modellen är övervakande aktiviteter som har som ändamål att utvärdera och följa upp den implementerade interna kontrollen i organisationen. Tillsynen bör ske kontinuerligt och med punktinsatta kontroller och utvärdering. Tillsyn kan bestå av internrevision, självutvärdering, uppföljning av chefer/ledning/styrelse och av oberoende externa utredningar av en organisation.

► Lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden

Lagen stärker skyddet för visseblåsare jämfört med tidigare reglering. Lagen innebär tydligare regler för vilka kanaler som ska finnas tillgängliga för visseblåsare samt ger ett ökat skydd mot repressalier för visseblåsaren. Den 17 juli 2022 ska alla kommuner ha inrättat en visseblåsarfunktion.

► Aktiebolagslagen (2005:551)

Av 8 kap. 4 § ABL framgår styrelsens uppgifter.

► Policy för intern kontroll och styrning

Policyn beskriver koncernens regelverk för intern kontroll. Policyn utgår ifrån COSO-modellen vilken beskrivs ovan.

Bilaga 3. Källförteckning

Intervjuade funktioner

- ▶ Ekonomichef
- ▶ VD tillsammans med ordförande för styrelsen
- ▶ HR-chef

Dokument

- ▶ AB Eidars affärsplan 2021-2024
- ▶ AB Eidars internkontrollplan 2021
- ▶ AB Eidars organisationsstruktur
- ▶ AB Eidars värdeord
- ▶ Agenda för mötet för ledningssystemets genomgång 2022
- ▶ Ansvarsfördelning inom bolaget
- ▶ Attestinstruktioner
- ▶ Attestinstruktioner info 2021
- ▶ Bedömning och värdering av leverantör
- ▶ Bolagets måluppfyllelse över tid
- ▶ Entreprenörshandboken
- ▶ Info om visseblåsarkanalen
- ▶ Inskickade förbättringsförslag
- ▶ Instruktioner för att identifiera en muta
- ▶ Instruktioner för interna kontroller
- ▶ Instruktioner för riskhantering
- ▶ Integritetspolicy
- ▶ Laglista med ansvarsfördelning
- ▶ Lista av planerade framtida revisioner
- ▶ Lokala bestämmelser för upphandling 2012
- ▶ Processer och delprocesser på AB Eidar
- ▶ Protokoll från ledningssystemets genomgång 2021
- ▶ Protokoll från ledningssystemets genomgång 2022
- ▶ Rapport från externrevisionen
- ▶ Representations- och gåvopolicy
- ▶ Revisionsrapport 1 för 2021
- ▶ Revisionsrapport 2 för 2021
- ▶ Riskanalys för hela bolaget 2021
- ▶ Risk- och möjlighetsanalys 2022
- ▶ Sammanställning av policyer
- ▶ Skatteverket samarbetsavtal
- ▶ Styrning av inköp
- ▶ Tillbudslista
- ▶ Uppföljning av verksamhetens ändamål 2021
- ▶ Utbildningsschema

Bilaga 4. Beskrivning av förebyggande kontroller

Attestinstruktioner och plan - Attesträtten är inbyggd mot respektive roll i ekonomisystemet Palette. Attesträtten finns även dokumenterat i tydliga attestinstruktioner där ansvar för den löpande förvaltningen beskrivs. Ingen äger rätten att attestera egna kostnader och attesterna ska dokumenteras så att det är möjligt att se vem som attesterat. Följande kontroller genomförs:

- ▶ *Leverantörsfakturakontroll:* Innan attest så behöver nya leverantörer utvärderas, vilket bolaget har särskilda instruktioner för. För varje leverantörsfaktura skall sedan ankomstkontroll genomförs genom att kontrollera F-skatt, att betalningsvillkor är under 30 dagar, att det är rätt mottagare på fakturan, samt att faktura uppfyller Eidars krav om tydlighet. Vidare görs även en pris- och kvantitetskontroll, där en kontroll av faktisk leverans görs och om fakturan stämmer överens med beställningen avseende pris och kvantitet.
- ▶ *Faktureringskontroll:* Denna kontroll innebär att det behöver finnas underlag för fakturering, såsom avtal eller annat underlag från fastighetssystemet. Om sådant underlag inte finns används annat fakturaunderlag såsom uppgift om kund, vad som avses, villkor etc.
- ▶ *Utbetalningskontroll:* För att en utbetalning skall godkännas behöver det finnas attesterade underlag som styrker beloppet, betalningen måste ha kontrollerats för rätt mottagare, samt att det inte får vara återanvänt betalningsunderlag.

Det sker även automatiska attester av leverantörsfakturer genom Palette som kontrollerar att fakturer uppfyller vissa parametrar. I dagsläget är det endast elfakturer som attesteras automatiskt.

Vidare finns vissa begränsningar för vilka beställningar som kan godkännas. Exempelvis kan bolaget självt endast besluta om investeringar upp till 50 mkr, därefter är Trollhättans Stad ansvariga.